

Svenska Bankföreningen

2007-11-01

Näringsdepartementet
Att. Jöran Hägglund
103 33 Stockholm

Kopia till:
Finansdepartementet
Justitiedepartementet
Finansinspektionen
Skatteverket

Regelförenkling – nya förslag från Bankföreningen

Bankföreningen har i en skrivelse den 27 mars 2007 (marsskrivelsen) föreslagit en rad regelförenklingsåtgärder på lagstiftningsområdet för den finansiella sektorn. Inför att regeringen i ett andra steg nu skall konkretisera sin handlingsplan för regelförenklingsåtgärder fram till år 2010 vill Bankföreningen passa på att ge in ytterligare förslag, se nedan.

Förslag till regelförenklingsåtgärder

Förslag 1: Överväg nordisk harmonisering i förhållande till bank- och kreditmarknadsbolagsregleringen

Bakgrund: Bankföreningen har i marsskrivelsen påtalat vikten av att få till stånd en harmoniserad reglering och tillsyn på EU-nivå för de finansiella företagen eftersom många av dessa bedriver verksamhet i flera EU-länder. Bankföreningen vill återigen peka på vikten av att ett försök görs att harmonisera regleringen i så stor grad som möjligt. De olikheter som kan finnas i olika EU-länder innebär i grunden extra och i många fall onödiga kostnader för cross-border-instituten. Detta gör sig särskilt gällande när det gäller EU-ländernas olika implementering av ett minimiharmoniseringsdirektiv. I många fall har de nordiska länderna olika datum för ikraftträdande av implementeringsåtgärder. Då kan företagen hamna i ett slags "ingenmansland", där inte någon myndighet anser sig ha jurisdiktion i förhållande till en viss fråga. Ett exempel på detta är det s.k. öppenhetsdirektivet, som implementerades i finsk rätt den 15 februari 2007, i dansk rätt den 1 juni 2007 och i svensk rätt den 1 juli 2007.

Förslag 2: Begränsa omfattningen av och tydliggör vilka uppgifter bankerna skall lämna till myndigheter som svar på myndighetsförfrågningar

Bakgrund: Vissa myndigheter, t.ex. Kronofogdemyndigheten (KFM) och Skatteverket (SKV) begär ofta från bankerna uppgifter om tredje man. Dessa förfrågningar är ofta oprecisa och ostrukturerade och kräver ett synnerligen omfattande arbete från bankernas sida. Bankföreningen har inlett ett positivt samrådsarbete med KFM och SKV med målet att utforma gemensamma riktlinjer för omfattning och art av aktuella förfrågningar. Emellertid kan det i vissa fall, enligt Bankföreningens mening, komma att krävas ändring i lagar och föreskrifter för att möjliggöra en minskning av den administrativa bördan. Under det fortsatta samrådsarbetet kan Bankföreningen komma att återkomma med förslag i aktuella avseenden. (Se även under förslag nr 17). Bankföreningen anser att det är mycket viktigt att myndigheter, vid begäran om uppgifter från de finansiella företagen, generellt i större grad än idag, tar hänsyn till den administrativa börda som insamlandet av aktuella uppgifter leder till för dessa företag. Om regelförenklingstanken i större grad än idag finns med vid varje enskild förfrågan skulle det stora arbete som de finansiella företagen lägger ned på att besvara förfrågningarna sannolikt minska väsentligt.

Förslag 3: Överväg införandet av en "inrapporteringsportal" och undvik olika tekniska lösningar för inrapportering

Bakgrund: Bankföreningen har i marskrivelsen påtalat att regeringen bör överväga om det kan vara en möjlig lösning att införa en "inrapporteringsportal", dit företag på ett smidigt sätt kan leverera information, varifrån sedan olika myndigheter kan hämta behövlig information. Detta skulle minska den administration som bankerna har till följd av olika typer av rapporteringskrav. För det fall denna lösning av något skäl inte anses möjlig är det mycket viktigt att det i lagstiftning eller föreskrifter inte låses fast någon särskild teknisk lösning eller särskilt format för företagens uppgiftslämnande. I vart fall måste det i lagstiftning och föreskrifter undvikas reglering som innebär olika tekniska lösningar för ingivandet av identisk eller snarlikt information och uppgifter till myndigheter. Även krav som innebär att företagen manuellt skall mata in uppgifter bör undvikas. Finansinspektionen har ett pågående projekt rörande formen för myndighetens inrapporteringskrav. Bankföreningen, som deltar i detta projekt, uppskattar Finansinspektionens initiativ på detta område. Även andra myndigheter skulle med fördel kunna initiera liknande projekt.

Förslag 4: Överväg införandet av e-legitimation för företag och/eller e-tjänstlegitimation

Bakgrund: Anställda i bankerna, som sköter inrapporteringen av uppgifter, måste idag använda sina personliga e-legitimationer. Om en lösning införs där istället själva företaget kan använda sig av en e-legitimation kan det antas att fler företag skulle använda sig av en elektronisk ingivningsmöjlighet, där en sådan finns.

Finansdepartementet/Finansinspektionen

Förslag 5: Ta bort skyldigheten för emittenter att lämna årlig information

Bakgrund: Enligt 6 kap. 1 b § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument skall en emittent vars finansiella instrument har tagits upp till handel på en reglerad marknad varje år sammanställa ett dokument som innehåller eller hänvisar till all den information som emittenten till följd av upptagandet har offentliggjort under de senaste tolv månaderna. Finansinspektionen har utfärdat föreskrifter rörande aktuell skyldighet i FFFS 2007:7.

Finansinspektionen skrev redan, i samband med framtagandet av dessa föreskrifter, i konsekvensanalysen (se, dnr 07-1135-200) att behovet av ett årligt dokument inte var helt uppenbart. Bankföreningen skulle vilja sträcka sig ännu längre och säga att något behov av ett årligt dokument överhuvudtaget inte föreligger. Dokumentet tillför inte något nytt. Informationen kan med lätthet inhämtas från bolagens eller marknadsplatsernas hemsidor samt även hos den centrala lagringsfunktionen, vilken i Sverige är Finansinspektionen. Kravet innebär en betydande administrativ börda och kostnad för bolagen, särskilt som den årliga informationen i många fall måste lämnas till fler än en myndighet vars regler för hur information skall ges samt kraven på innehållet av informationen inte är harmoniserade. Att dessutom behöva offentliggöra (där publicering på hemsidan inte är tillräcklig) denna sammanställning, vilket är ett krav i vissa jurisdiktioner (t.ex. Danmark och Finland) blir i det närmaste befängt, då det egentligen inte är fråga om några nyheter, utan endast om en sammanställning. På grund av det anförda bör Sverige verka för att på EU-nivå slopa skyldigheten för emittenter att lämna årlig information i enlighet med artikel 10 i prospektdirektivet, införlivat i svensk rätt genom 6 kap. 1 b § lagen om handel med finansiella instrument.

Förslag 6: Se över regleringen om kreditinstituts tillhandahållande av tjänster till en jävskrets

Bakgrund: I 8 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (BFRL) återfinns regler avseende kreditinstituts tillhandahållande av tjänster till en s.k. jävskrets. Det anges att ett kreditinstitut inte får ingå avtal om tjänster på andra villkor än sådana som institutet normalt tillämpar eller ingå avtal på villkor som inte är affärsmässigt betingade med eller till förmån för vissa i lagrummet angivna kategorier av personer i företaget. Dessa bestämmelser är mycket oklara och kräver ett omfattande arbete för de finansiella företagen. Det bör göras en genomgång av och förtydligas vilka personkategorier som avses i bestämmelserna med tillhörande föreskrifter.

Förslag 7: Överväg om ett verkligt behov finns att lämna allmän registerinformation och uppgifter om kvalificerade innehav, m.m.

Bakgrund: Med stöd av 5 kap. 2 § 9 förordningen (2004:329) om bank och finansieringsrörelse har Finansinspektionen utfärdat föreskrifter rörande bankaktiebolags m.fl. företags skyldighet att i förekommande fall lämna registerinformation och uppgifter om kvalificerade innehav, dotterföretag, dotterdotterföretag och andra ägarintressen. Bestämmelser rörande detta återfinns i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd

(FFFS 2004:17) om inrapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen. Aktuella uppgifter skall, enligt föreskrifterna, lämnas årligen senast den 30 juni, samt så snart registrerade förhållanden har ändrats. Dessa bestämmelser föranleder en stor administrativ börda för de finansiella företagen. Finansinspektionen bör göra en genomgång av hur de insamlade uppgifterna används och vidare överväga om de uppgifter som anges i föreskrifterna till fullo måste inges och om dessa behövs inom angivet tidsintervall.

Förslag 8: Överväg om det allmänna rådet om förhandsanmälan i samband med out-sourcing av betydande del av verksamheten bör finnas kvar

Bakgrund: Enligt 7 kap. 4 § i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag bör ett företag, om det avser att lägga ut en betydande del av den tillståndspliktiga verksamheten, eller verksamhet som har naturligt samband med finansiell verksamhet eller dess stödfunktioner, anmäla detta i förväg till myndigheten. Detta förfarande med förhandsanmälan är arbetskrävande. Det kan ifrågasättas varför Finansinspektionen har behov av denna information i förväg. Myndigheten bör se över om nyttan av en förhandsanmälan motiverar det stora arbete som de finansiella företagen lägger ned på en sådan och om det allmänna rådet bör finnas kvar.

Förslag 9: Överväg om bestämmelsen om särskild redovisning av egendom som förvärvats för att skydda en fordran bör finnas kvar

Bakgrund: Enligt 7 kap. 8 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse skall ett kreditinstitut till Finansinspektionen varje år lämna en särskild redovisning av egendom som förvärvats för att skydda en fordran. Det bör övervägas om behov alltså finns av denna bestämmelse. Detta skall ses mot bakgrund av att bankerna numera har stora möjligheter att förvärva olika typer av egendom.

Förslag 10: Ändra kravet på att flaggningsskyldighet som utlöses av bolagshändelser skall offentliggöras den sista handelsdagen i kalendermånaden

Bakgrund: Av 4 kap. 9 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument framgår att om ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad ökar eller minskar det totala antalet aktier eller röster i bolaget, skall bolaget den sista handelsdagen i den kalendermånad då ökningen eller minskningen har skett offentliggöra uppgifter om ändringen. Bestämmelsen bör ändras så att ett bolag, som redan har offentliggjort ändringsinformationen under innevarande månad inte dessutom behöver offentliggöra informationen den sista handelsdagen i månaden. Bestämmelsens nuvarande utformning innebär onödigt krångel för företagen.

Förslag 11: Slopa kravet på att bolag skall offentliggöra flaggningsinformation för innehav av egna aktier

Bakgrund: Enligt bestämmelserna i 4 kap. lagen om handel med finansiella instrument föreligger krav på bolag att i vissa fall vid förvärv eller överlåtelse av egna aktier

offentliggöra information om detta. När det gäller andra typer av aktieinnehav föreligger inte samma krav på bolagen rörande offentliggörande av flaggningsinformation. I de senare fallen åligger det Finansinspektionen att fullgöra offentliggörandet. Det förhållande att olika rutiner gäller för bolagen när det gäller egna respektive andra aktieinnehav innebär en merkostnad för bolagen. Bestämmelserna bör därför ändras så att Finansinspektionen även får ansvaret för att offentliggöra flaggningsinformation i förhållande till ändringar i bolagens egna aktieinnehav.

Förslag 12: Se över krav på information till konsumenter

Bakgrund: Idag överöser de finansiella företagen sina kunder med information. Det kan antas att kunderna, i vart fall i vissa fall, inte mår med att tillgodogöra sig denna vidsträckt information som de skall få enligt olika typer av lagstiftning i samband med ingående av avtal om finansiella tjänster i förhållande till konsumenter. De finansiella företagens informationsplikt i detta avseende bör ses över. Exempel på områden som i detta sammanhang bör ses över är distans- och hemförsäljningslagstiftningen, konsumentkreditlagstiftningen samt MiFID. Det vore önskvärt om samtliga informationskrav kunde harmoniseras.

Förslag 13: Se över bestämmelserna om krav på den information som ska fogas till styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Bakgrund: I 8 kap. 51 – 52 §§ aktiebolagslagen (2005:551) återfinns bestämmelser rörande den information som ska fogas till styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Det kan ifrågasättas hur bolagen ska fullgöra kravet på att ”foga informationen till riktlinjerna”. Denna bestämmelse bör ses över. Vidare bör kravet i 6 kap. 1 a § årsredovisningslagen (1999:1078) (se även prop. 2005/06:186, sid. 74) på att den fogade informationen skall ingå som en del i förvaltningsberättelsen tas bort. Det torde vara tillräckligt att den aktuella informationen finns med i det aktieägarmaterial som delas ut i samband med ett bolags årsstämma.

Förslag 14: Se över definitioner i Finansinspektionens respektive Riksbankens föreskrifter och allmänna råd

Bakgrund: Finansinspektionen och Riksbanken utfärdar föreskrifter och allmänna råd som ibland omfattar delvis samma område. Det är viktigt att de definitioner som används i respektive myndighets föreskrifter och allmänna råd överensstämmer. I vissa fall är så inte fallet. Exempelvis avses med begreppet ”Allmänhet” inte samma sak i Riksbankens föreskrifter och allmänna råd (RBFS 2003:2) om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik som i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:16) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. I Riksbankens föreskrifter ingår här inte Riksgäldskontoret, medan det i Finansinspektionens föreskrifter gör det. De båda tillsynsmyndigheterna bör komma överens om enhetliga definitioner.

Finansdepartementet/Skatteverket

Förslag 15: Överväg om differentieringen mellan olika värdepapper i kapitalvinstbeskattningen kan tas bort

Bakgrund: I 48 kap. inkomstskattelagen återfinns bestämmelser om skattskyldighet i samband med avyttring av olika typer av finansiella instrument. När det gäller kvittning av vinst mot förlust finns olika bestämmelser beroende på vilket finansiellt instrument som avses. Avgränsningen mellan fordringsrätter respektive delägarrätter är vag. Osäkerhet om hur beskattning av nya instrument ska ske kan därför råda, vilket innebär att bankernas kunder investerar i värdepapper utan att ha full vetskap om hur vinster eller förluster på dessa ska behandlas skattemässigt. Bankerna måste ingående informera kunderna om det oklara rättsläget. På grund av kvittningsreglerna är det av vikt att de finansiella företagen i samband med kontrolluppgiftslämnande kategoriserar värdepapperet korrekt. Bankernas förhållande till kunderna blir lidande om det senare visar sig att rättstillämpande myndigheter kategoriserar värdepapperet på ett annat sätt än den emitterande banken. Mot denna bakgrund bör det övervägas om differentieringen i kapitalvinstbeskattningen mellan olika värdepapper kan tas bort, så att alla typer av värdepapper beskattas på samma sätt.

Förslag 16: Se över mervärdesskattelagstiftningen för verksamheter med begränsad skattskyldighet

Bakgrund: De bestämmelser i mervärdesskattelagstiftningen som reglerar s.k. blandad verksamhet är oerhört komplicerade och tidskrävande att sätta sig in i. Detta leder till stora administrativa kostnader för de finansiella företagen, som har en blandad verksamhet. Kostnaderna är en följd av det omfattande arbete som de finansiella företagen måste lägga ned på att organisera utgifter och inkomster efter avdragsgilla respektive skattepliktiga dito. Detta leder till att det i många fall anses uteslutet att outsourca verksamhet inom företagen. Bankföreningen anser att det är av stor vikt att Sverige verkar för att få en tydligare reglering på EU-nivå när det gäller frågan om mervärdesskatt för verksamheter med begränsad skattskyldighet.

Förslag 17: Överväg ett förtydligande av bestämmelsen om rätt för Skatteverket att förelägga tredje man att lämna ut uppgift om rättshandling

Bakgrund: Enligt 17 kap. 4 § lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter (LSK) har Skatteverket möjlighet att förelägga de finansiella företagen att lämna uppgift om en rättshandling mellan företaget och tredje man. De finansiella företagen får oerhört många förelägganden med stöd av detta lagrum. Detta kräver ett mycket stort arbete från företagets sida. Det är mot denna bakgrund viktigt att Skatteverkets förelägganden är klara och tydliga så att det inte krävs ett omfattande arbete att reda ut vilka uppgifter som efterfrågas i föreläggandena. Detta skall också ses mot bakgrund av den gällande sekretess som de finansiella företagen har att ta hänsyn till i förhållande till sina kunder. Bankföreningen har tillsammans med Skatteverket för närvarande ett givande samrådsarbete med målet att för båda parter underlätta rutinerna kring handhavandet av dessa förelägganden. Föreningen vill dock understryka att de finansiella företagen bör kunna föreläggas att lämna ut uppgift om tredje man först när möjlighet att få ta del av aktuellt underlag hos den skattskyldige är

uttömnda. Det bör därför övervägas om ett förtydligande kan införas i 17 kap. 4 § LSK av innebörd att ett tredjemansföreläggande ska tillgripas först när andra möjligheter att få behövligt underlag uttömts.

Justitiedepartementet

Förslag 18: Slopa bestämmelsen om att styrelsen i en bank i förslaget till vinstutdelning skall ange hur stor del av det egna kapitalet som beror på att finansiella instrument värderats vill verkligt värde

Bakgrund: Av bestämmelserna i 18 kap 4 § aktiebolagslagen (2005:551) framgår att styrelsen till bolagsstämman i förslaget om vinstutdelning ska avge ett yttrande om hur stor del av det egna kapitalet som beror på att finansiella instrument värderats till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554) - ÅRL. Enligt förarbetena till denna bestämmelse (se prop. 2002/03:121, sid. 70 f.) ska styrelsen redovisa hur mycket större eller mindre det egna kapitalet hade varit om de poster som värderats enligt 4 kap. 14 a § ÅRL istället hade värderats med utgångspunkt i anskaffningsvärdet (4 kap. 3-5 §§ ÅRL) eller, såvitt gäller omsättningstillgångar, enligt lägsta värdets princip (4 kap. 9 § ÅRL). Av praktiska och administrativa skäl har orealiserade värdeförändringar avgränsats till de finansiella instrument som omfattas i 4 kap. 14 a §. Banker värderar inte finansiella instrument enligt ÅRL utan enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag - ÅRKL. ÅRKL hänvisar emellertid till ÅRL med den skillnaden att ÅRKL kräver en värdering till verkligt värde. För de företag som använder ÅRL är värdering till verkligt värde en valmöjlighet istället för värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet eller för omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip. Banker har sedan lång tid tillbaka både haft möjlighet och sedermera varit tvingade till att värdera finansiella instrument till verkligt värde. Någon alternativ värdering av aktuella finansiella instrument enligt ovan angivna lagrum i ÅRL är därför inte möjlig för bankerna. Dessutom omfattas banker av lagstiftarens krav på borgenärsskydd, det s.k. kapitaltäckningskravet. Utdelning kan inte lämnas om kapitaltäckningskravet inte uppfylls.

För bankerna innebär det ett stort merarbete att skapa system och rutiner för att också ge information om alternativ ej tillåten värdering. Enligt Bankföreningens uppfattning tillför inte upplysningskravet någon ytterligare information av vikt för att bedöma rimligheten i föreslagen utdelnings storlek. En banks beskrivning av hur en föreslagen utdelning påverkar kapitaliseringen i förhållande till verksamhetens art, omfattning och risker måste anses tillräcklig. Bankföreningen föreslår därför att regeln i 4 kap. 14 § ÅRL slopas för företag som lyder under kapitaltäckningsregler.

Med vänlig hälsning

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Ulla Lundquist

Martina Inyng Magnusson

Sändlista

Näringsdepartementet

Jöran Hägglund

Ola Alterå

Elisabeth Kristensson

Finansdepartementet

Mats Odell

Dan Ericsson

Stefan Svanström

Peter Lindfelt

Göran Haag

Mats Wahlberg

Helene Wall

Justitiedepartementet

Magnus Graner

Dag Mattson

Stefan Pärnhem

Finansinspektionen

Gent Jansson

Suzanna Zeitoun

Skatteverket

Karl-Johan Onnermark

Näringslivets Regelnämnd

Jens Hedström